

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96

E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутату України
Колюху В. В.

Шановний Валерію Вікторовичу!

У відповідь на доручення Прем'єр-міністра України О. Гончарука від 19.12.2019 № 45407/1/1-19 стосовно депутатського запиту народного депутата України Колюха В. В. щодо правомірності державного фінансування іноземних приватних компаній шляхом оплати доступу до англomовних бібліографічних баз Scopus та Web of Science Міністерство освіти і науки України інформує.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 «Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України» МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

Міністерство освіти і науки України забезпечує доступ до бібліографічних баз даних Scopus та Web of Science відповідно до підпункту 7 частини першої статті 42, пункту 8 частини четвертої статті 48 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» та статі 12 Закону України «Про науково-технічну інформацію».

Щодо взаємодії з регіональними офісами компаній, що знаходяться на території РФ, інформуємо, що після агресії РФ проти України Міністерство освіти і науки України звернулося до головних офісів компаній Elsevier (Амстердам) та Thomson Reuters (Фінляндія) з проханням забезпечити

3347259577

ВЕРХОВНИЙ РАДІЙ УКРАЇНИ
12.02.2020 12:30
34471

переведення обслуговування клієнтів з України в регіональні офіси компаній, розташовані на території ЄС.

Відтак, з 2015 року за супровід клієнтів з України у компанії Elsevier відповідає регіональний офіс у Польщі (директор регіонального відділення а від компанії Clarivate Analytics – регіональний представник, розміщений у Азербайджані (відповідальна особа

Щодо припущення стосовно проведення зазначеними компаніями інформаційних заходів на території України за бюджетні кошти інформуємо, що обидві компанії відкрили за власний рахунок представництва в Україні, які відповідальні за проведення семінарів, навчань та тренінгів. Тренером компанії Elsevier в Україні є тренером компанії Clarivate Analytics –

Також повідомляємо, що фінансування семінарів та тренінгів зазначеними компаніями відбувається виключно за їх власний кошт.

21 березня 2016 року між Міністерством освіти і науки України та компанією Elsevier (Нідерланди), яка є провідним світовим постачальником наукометричних баз даних було підписано меморандум про співпрацю.

9 вересня 2016 року було підписано Меморандум про взаєморозуміння, яким МОН із Clarivate Analytics домовилися вивчати можливості використання Міністерством освіти і науки, освітніми установами та науковими організаціями України рішень з аналізу ефективності роботи, розвитку міжнародного співробітництва та «бенчмаркінгу» (InCites та Web of Science) і баз даних патентів, патентних заявок і патентної аналітики (Thomson Innovation), розглянути варіанти взаємодії в питаннях зростання показників публікаційної активності і цитування, комерціалізації інтелектуальної власності, а також створення і розвитку центрів компетенцій в цих сферах, розглянути можливість залучення експертних потенціалів компанії для опрацювання стратегічних питань наукового та інноваційного розвитку України.

Крім того, Міністерство уважно слідкує за дотриманням державних інтересів відповідно до компетенції. Тому листами від 20 липня 2017 року МОН повідомило МЗС та СБУ про те, що з 3 по 11 червня 2017 року представники компанії Elsevier консультант по ключовим інформаційним рішенням компанії Elsevier в Росії, Республіці Білорусь, керівник відділу маркетингу компанії Elsevier в Росії, Україні, Республіці Білорусь, директор по роботі з регіональними клієнтами компанії Elsevier в Росії, Україні, Республіці Білорусь, керівник напрямку електронних книг компанії Elsevier в Центральній і Східній Європі і Росії) та керівник регіонального офісу компанії Clarivate Analytics

Уткін можливо брали участь у Третньому міжнародному професійному форумі «Книга. Культура. Освіта. Інновації. Крим – 2017», що відбувся у м. Судак (АРК).

Щодо доцільності надання доступу до бібліографічних реферативних баз Web of Science та Scopus повідомляємо таке.

Наукова сфера є однією з найбільш глобалізованих й інформація щодо результатів наукових досліджень має бути доступна українським науковцям.

У добу інформаційного суспільства велику кількість інформації можна знайти у відкритому доступі, використовуючи як усім відомі універсальні пошукові системи, так і не менш відому спеціалізовану систему пошуку для науковців Google Scholar.

Однак відкриті системи мають ряд принципових недоліків, головним з яких є відсутність значимих фільтрів якості тих видань, які вони індексують. Зазвичай вони не перевіряють якість наукового видання, а лише його технічну відповідність. Базы Web of Science та Scopus, які індексують журнали відповідно до певних критеріїв якості, є визнаними у науковому світі ресурсами наукової інформації.

Стосовно пропозиції створення національної наукометричної реферативної бази даних інформуємо.

У листопаді цього року Міністерством освіти і науки України та Державною науково-технічною бібліотекою України було презентовано Відкритий український індекс наукового цитування (OUCI).

Ідея відкритості OUCI передбачає, що усі українські наукові видання зможуть бути відразу представлені в OUCI за умови участі в безкоштовній програмі Cited-by від Crossref, на відміну від політики подібних комерційних інструментів, де журнали роками очікують на включення у базу.

Також користувачі OUCI за допомогою відповідного пошукового фільтру зможуть вилучати з результатів пошуку метадані та цитати видань, які були виключені з Переліку наукових фахових видань України (така опція відсутня у базі даних Scopus). Метадані українських видань з виявленими порушеннями завжди будуть доступними для перегляду користувачам, що слугуватиме додатковим стримуючим фактором для редакцій українських журналів. Відтак, OUCI стане ще й практичним інструментом громадського контролю за дотриманням принципів академічної доброчесності.

Українські академічні видавці зможуть самостійно оперативно представляти метадані своїх видань у OUCI і, відповідно, OpenCitations Corpus (<http://opencitations.net>).

Запровадження OUCI передбачає створення інформаційного порталу, написання відповідного програмного забезпечення та розробку користувацького інтерфейсу, що дозволить проводити пошук у базі даних, встановлювати

кількість документів, цитувань для авторів, установ, видань та розраховувати наукометричні показники та подальшу підтримку роботи порталу Державною науково-технічною бібліотекою.

Крім того, проведення поточного контролю якості метаданих, проведення тренінгів, підготовки інструкцій щодо процедури отримання DOI в Crossref, участі в програмі Cited-by, підтримки Initiative for Open Citations, використання OUCI, проведення робіт щодо розміщення метаданих глибоких архівів українських наукових видань передбачається здійснювати в межах функціональних обов'язків колективу фахівців Державної науково-технічної бібліотеки України.

Open Ukrainian Citation Index дозволить проводити пошук метаданих рецензованих наукових публікацій, переглянути перелік фахових наукових видань України як на рівні журналів, так і на рівні окремих статей, проводити порівняння публікаційної активності та впливовості українських наукових журналів, дізнатися кількість цитувань документів та наукові джерела цих цитувань, автоматично розраховувати вибрані наукометричні показники (наприклад, h-індекс), експортувати метадані українських видань для їх подальшої обробки та аналізу за допомогою стороннього ПЗ.

Таким чином, реалізація проєкту Open Ukrainian Citation Index (OUCI) спростить пошук та доступ до метаданих наукових документів і даних щодо їх наукових цитувань для вчених та бібліотекарів, сприятиме дотриманню принципів академічної доброчесності, створить додатковий інструмент оцінки результативності наукової роботи українських вчених, що особливо актуально для галузей суспільних і гуманітарних наук, дозволить бібліометристам вивчати зв'язки між представниками різних наукових дисциплін, допоможе державним та інституційним управлінням аналізувати наукову активність та тренди публікаційної активності вітчизняного наукового співтовариства.

З повагою

Міністр

Ганна НОВОСАД